

Brachytherapie

Maag-, Darm- en Leverziekten / Endoscopiecentrum

Inleiding

Binnenkort wordt bij u een sonde geplaatst voor het uitvoeren van brachytherapie en aansluitend krijgt u een behandeling met bestraling. In deze folder leggen wij u uit hoe u zich thuis moet voorbereiden, wat de behandeling inhoudt en hoe de behandeling verloopt.

Wat is brachytherapie?

Brachytherapie is een vorm van radiotherapie waarbij een stralingsbron binnen of naast het gebied van de vereiste behandeling wordt geplaatst. De behandeling wordt gedaan met behulp van een gastroscoop: een flexibele slang met aan het uiteinde een klein lampje en een cameraatje.

Er wordt hierbij gebruik gemaakt van een bestralingssonde. Deze sonde wordt in uw slokdarm geplaatst door de maag-darm-leverarts en endoscopieverpleegkundigen, in aanwezigheid van de radiotherapeut en radiotherapielaborant.

Sedatie formulier

Omdat dit onderzoek altijd met sedatie (verdooving) wordt gedaan, zit er een inlegvel met de volledige uitleg over sedatie bij deze folder. Krijgt u géén inlegvel, neemt u dan contact op met het Endoscopiecentrum.

Vorbereiding

Een goede voorbereiding is belangrijk voor het goed en veilig kunnen uitvoeren van het onderzoek:

- uw slokdarm en maag moeten leeg zijn om het onderzoek goed te kunnen uitvoeren. Vindt het onderzoek 's morgens plaats, dan mag u de dag vóór het onderzoek vanaf **24.00 uur** 's nachts niets meer eten en drinken. Roken wordt afgeraden. U mag uw ochtendmedicijnen niet innemen, tenzij anders met u is afgesproken;
- vindt het onderzoek 's middags plaats, dan mag u 's morgens alleen een licht ontbijt (een kop thee met een beschuit) gebruiken. Doe dit wel minimaal zes uur voor de afgesproken tijd van het onderzoek. Uw medicijnen kunt u 's morgens gewoon innemen, tenzij anders met u is afgesproken;
- draag tijdens het onderzoek gemakkelijk zittende kleding;
- neem uw identiteitsbewijs mee naar het ziekenhuis;
- meldt u zich 15 minuten voor het afgesproken tijdstip bij de polikliniek.

Diabetespatiënten

Is bij ons bekend dat u diabetes (suikerziekte) heeft, dan zit er een inlegvel met medicijninstructies bij deze folder. Krijgt u géén inlegvel terwijl u wel diabeet bent, neemt u dan contact op met ons Endoscopiecentrum. Wij sturen u dan alsnog deze belangrijke aanvullende informatie toe.

Heeft u nog een afspraak bij de screeningsverpleegkundige, dan geeft zij u de instructies en hoeft u niet te bellen.

Het onderzoek

Nadat u zich gemeld heeft bij de balie Maag-, Darm en Leverziekten (Endoscopiecentrum), kunt u plaatsnemen in de wachtkamer. Omdat er bij ons verschillende onderzoeken plaatsvinden, kan het lijken dat een ander voorgaat. Een verpleegkundige haalt u op uit de wachtkamer en neemt u mee naar de behandelkamer. Bent u in ons ziekenhuis onder behandeling bij een maag-darm-leverarts, dan is het niet vanzelfsprekend dat uw eigen arts het onderzoek doet.

Vervolgens kunt u het volgende verwachten:

- wij nemen een vragenlijst met u door;
- wij vragen u om eventuele losse gebitsonderdelen tijdelijk te verwijderen;
- tijdens de behandeling ligt u op uw linker zij op de onderzoekstafel. De verpleegkundige plaatst een bijtringetje tussen uw kaken om zowel uw gebit als de gastroscoop te beschermen;
- heeft u veel last van kokhalzen, dan kan uw keel in overleg met de endoscopist verdoofd worden met een xylocaïne spray. Houdt u er rekening mee dat u dan tot een half uur na de behandeling niet mag eten of drinken;

- de arts brengt de gastroscopie in uw keel en vraagt u te slikken. Daardoor opent de slokdarm en kan de arts de slang in de slokdarm, de maag en de twaalfvingerige darm schuiven;
- het bestralingsgebied wordt aangegeven met een vloeistof die met behulp van röntgenstraling te zien is. Deze vloeistof wordt via een naald in de gastroscopie in de slokdarmwand gespoten. U kunt dit voelen, maar het doet geen pijn;
- vervolgens wordt via de gastroscopie een voerdraad ingebracht tot in de maag. De gastroscopie wordt dan langzaam teruggetrokken, terwijl de draad achterblijft in uw slokdarm en keel en een stukje uit uw mond steekt. Het mondstuk mag u dan uitdoen;
- met behulp van röntgenstraling wordt de ligging van de voerdraad gecontroleerd. En vervolgens schuiven de radiotherapeut en radiotherapeutisch laborant over deze draad de uiteindelijke bestralingssonde naar binnen;
- de bestralingssonde heeft een eigen mondstuk en wordt met een bandje om uw nek bevestigd, zodat de sonde niet kan verschuiven;
- u gaat vervolgens op een bed naar de polikliniek Radiotherapie voor de bestraling;
- bij het onderzoek kan geen familie of begeleiding aanwezig zijn, zij kunnen in de wachtkamer wachten;
- het onderzoek duurt ongeveer 30 minuten.

Na het onderzoek

Na het onderzoek kunt u een rauw gevoel hebben in uw keel, zeker als u tijdens het onderzoek een aantal keren flink moest kokhalzen.

(Pijn)klachten

Krijgt u thuis hevige buikpijn, koorts of braakt u bloed, dan kunt u contact opnemen met:

- Endoscopiecentrum, telefoon (053) 4 87 33 18 (tijdens kantooruren);
- dienstdoende arts-assistent Interne Geneeskunde, bereikbaar via het centrale nummer van ons ziekenhuis, telefoon (053) 4 87 20 00 (buiten kantooruren).

Mogelijke complicaties

De meest voorkomende complicaties zijn:

- een luchtweginfectie of longontsteking door het verslikken van de maaginhoud. Dit komt vaker voor bij mensen die een kalmeringsmiddel hebben gehad of niet nuchter zijn;
- een scheurtje in de slokdarm of de maag. Dit komt niet vaak voor en kan ontstaan als de slang heel moeizaam door de keel gaat of als er vernauwingen in de slokdarm zijn;
- een beschadiging in het laatste deel van de slokdarm door krachtig opboeren tijdens het onderzoek. Dit opboeren kan soms een bloeding tot gevolg hebben.

Belangrijke contactgegevens

- Maag-, Darm- en Leverziekten, Endoscopiecentrum, route D25, telefoon (053) 4 87 33 18.

Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u voldoende inzicht heeft, kunt u weloverwogen toestemming geven voor een bepaalde behandeling of een bepaald onderzoek. Als iets u niet geheel duidelijk is, vraagt u de behandelend arts of verpleegkundige dan om nadere uitleg.